

Holandska je odložila orožje

Nemci prodirajo na 50 milj široki fronti. — Zavzeli so francosko mesto Sedan. — Nemci so premagali zavezniške čete pri Louvainu.

NEMCI SVOJE ZMAGE DRAGO PLAČUJEJO.

Amsterdam, 14. maja. — General Winkelman, poveljnik nizozemskih čet je ukazal prenehati z bojem na glavni obrambni črti. General je potom radia sporočil narodu, da v namenu, da se reši deželo razdejavanja, bo armada odložila orožje, ker nima absolutno nobene prilike zmagati, ker je bila prepuščena sama sebi.

Vojaštvo, ki je branilo mesti Rotterdam in Utrecht, je odnehalo z odporom, da reši mesta razdejavanja. Sicer se poroča še od tu in tam od manjših prask, toda glavna armada se je podala Nemcem.

Paris, 14. maja. — Nemške čete so danes udrele v Francijo z namenom, da razbijejo levo krilo Maginot linije. Bitka, ki bo odločila zmago med Nemčijo in zavezniki, se bojuje na 50 milj široki fronti od Belgije do Francije.

Italija ne bo udarila v Jugoslavijo

Belgrad, 14. maja. — Tukaj se splošno pričakuje, da bo šla Italija kmalu v vojno, toda ne proti Jugoslaviji, vsaj za enkrat ne. Splošno mnenje prevladuje tukaj, da bo šla Italija pomagat Nemčiji s tem, da bo udarila na Egipt. Seve, vprašanje je, kaj bodo storile v tem slučaju Anglija, Francija in Turška.

Poroča se, da se bodo začela med Jugoslavijo in Italijo trgovska pogajanja v Rimu na 4. junija.

V tem se pa Jugoslavija vneto pripravlja na vojno. Po šolah kupičijo živež. Vlada kar naprej organizira četnike ali vstaje, ki so neregularne čete, ki napadajo sovražnika iz zasede in se naglo umaknejo v nepristopne kraje. Prvi četniki so bili organizirani proti Turkom leta 1903.

Ti četniki so formirani po šest v eni edinci. Občleni so kot domačini in oboroženi z ročnimi granatami. Njih naloga v vojni bi bila, da krijejo armado pri

Francosko mesto Sedan, kjer so pred 70 leti Prusi vjeli francoskega kralja Napoleona III., je padlo v roke Nemcem. Na tisoče bojnih letal, tankov, topov in pehote se grize v Belgiji in Franciji. Francosko poveljstvo zatrjuje, da niso Nemci še nikjer predrli glavne Maginot črte. Nemci se pripravljajo, da prekoračijo reko Meuse, ki jim brani vhod v Francijo. Sedaj čakajo na ojačenja, predno bodo začeli s prehodom preko reke.

Splošno se poroča, da imajo Nemci strašne izgube v Belgiji in Franciji.

Berlin, 14. maja. — Nemško vrhovno poveljstvo poroča, da je na Nizozemskem že dosegel svoj cilj in da zdaj nemške čete prodirajo v Belgiji in Franciji. Pri Louvainu so premagali belgijske in zavezniške čete in sedaj prodirajo proti Antwerpu in Bruslju.

umikanju in napadajo sovražnika, ki bi ga spuščala sovražna letala na ozemlje. Načelnik teh udarnikov je neki Mihajlovič. Posebne naloge so bile odredene v slučaju vojne tudi Sokolom, katerih število šteje do 300.000 članov.

Iz Grške prihajajo poročila, da zbira Italija vojaštvo pri Postojni, toda jugoslovanske oblasti ne morejo zvedeti o tem nič določnega.

Belgrad, 14. maja. — Iz zanesljivih virov se poroča, da je Jugoslavija vprašala Grško, če ji bo pomagala, ako jo bo napadla Italija. Jugoslovanski minister Vukčević je razložil položaj grškemu premierju Metaksasu. Poročila ne povedo, kaj je odgovorila Grška.

Iz Sušaka je prišlo poročilo, da so se vršile demonstracije pred jugoslovanskim konzulatom na Reki.

Poslanska zbornica je odglasovala pokojnino vojnim veteranom

Washington, D. C. — Poslanska zbornica je z 247 proti 31 glasovom odglasovala, da se plača pokojnina vsem dedičem vojnih veteranov svetovne vojne, naj že umrjejo iz tega ali onega vzroka. Predlog določa, da se plača dedičem teh veteranov, ki so služili 90 dni ali več v ameriški armadi tekom svetovne vojne, \$12 na mesec za enega otroka, \$20 za enega izmed staršev ali vdovo brez otrok in do \$56 na mesec vdovi z otroci. Pravico do te pokojnine bodo imeli samo oni, ki imajo manj kot \$50 mesečnih dohodkov. Vlada je izračunala, da bo izplačala prvo leto \$39,914,000, drugo leto že \$51,000,000 in tretje leto \$60,000,000. Poslanec Costello iz Kalifornije je trdil, da bo ta pokojnina stala vlado leta 1968 že en bilijon dolarjev na leto.

Naciji se pripravljajo, da naskoči na Narvik

Stockholm. — Nemčija je izkrcala 100 milj južno od Narvika ojačenja, kar potrjujejo vesti, da se bodo naciji z vso silo zagnali proti temu norveškemu pristanišču, kjer zavezniški še vedno oblegajo nemško posadko. Nemčija se pripravlja, da popolnoma iščisti Norveško zaveznikov. Nemci so začeli izkrcavati svoje čete še zadnji petek v bližini Bodo. Nemško poveljstvo si na vse načine prizadeva, da napravi zveze z posadko v Narviku, na katero pritiskajo zavezniški, toda ugnati je ne morejo.

Nov grob v domovini
Mrs. Mary Pustotnik, 6926 Hecker Ave. je prejela sporočilo, da je 23. aprila preminul njen dragi oče Janez Gruden na Brinovšči pri Sv. Gregorju v visoki starosti 83 let. Tukaj zapuščajo hčer Mary in sina Johna, v stari domovini pa ženo Marijo in sina Alojzija. Bodi blagomu pokojniku lahka domača gruda.

Bivši governor Davey je nominiran, Burton za senatorja, Sweeney zmagal

Kolikor je na razpolago poročil od včerajšnjih volitev, je gotovo, da bo bivši governor Martin L. Davey nominiran na demokratski listi za governorskega kandidata. Clevelandski župan Harold H. Burton je pa zmagal za nominacijo kot kandidat za zveznega senatorja na republikanski listi.

Vseh poročil še ni na razpolago, ker še nikdar v zgodovini države Ohio ni bilo toliko kandidatov in v zelo bo precej časa, predno bodo vse prešteli.

Razvidno je iz sedanjih poročil, da bo zmagal Davey več kot z 2:1 nad ostalimi kandidati. Za senatorja na demokratski listi bo zmagal John McSweeney, ki bo z lahkoto porazil nasprotnika Bigelowa.

V 20. kongresnem okraju je sedanjí kongresnik Martin L. Sweeney daleč naprej pred protikandidatom Feighanom, Kennick sledi na tretjem mestu. Iz 22. kongresnega okraja še ni dosti po-

ročil. Kolikor je dozdaj znanega, je na republikanski listi naprej Mrs. Bolton, a na demokratski Folsom Hayward.

V tekmi za nominacijo za šerifa je na demokratski listi daleč naprej in bo sigurno nominiran Martin L. O'Donnell, na republikanski listi pa Edwin Barry.

Kar se tiče bondov za gradnjo cest bodo bondi očitno zmagali in tudi šolski davki so nekoliko naprej "za."

Zmaga kongresnika Sweeneyja v 20. okraju je velik udarec za demokratskega načelnika Millerja, ki se je v kampanji osebno podal v boj, da bi porazil Sweeneyja, Feighan, njegov protikandidat, bo zmagal na vzhodni strani mesta, med tem v 23. vardi, toda zapadna stran se je pokazala, da je še vedno za Sweeneyja.

Millerjeva organizacija je hotela zmagati tudi v uradu okrajnih komisarjev z McElroyem, toda oba sedanja ko-

misarja, Reynolds in Curry, sta zmagala.

Okrajni klerk Leonard Fuerst je zmagal bolj s težavo, ker mu je bila v veliko oviro kandidatinja z istim imenom, Loretta Fuerst. Z lahkoto je zmagal okrajni blagajnik Boyle, okrajni inženir McWilliams in okrajni mrlški oglednik Gerber.

V veliko presenečenje politikarjem je bila zmaga governorja Daveyja v okraju Cuyahoga, kjer je bil pred dvema letoma poražen z 70.000 glasovi.

Kar se tiče volitve precinktnih načelnikov, se trdi, da jih je izvolila Millerjeva stranka najmanj 800 ter tako zagurala Millerju nadaljno vodstvo kot okrajni načelnik demokratov. Bivši demokratski vodja Burr Gongwer je bil poražen kot precinktni načelnik celo v njegovem lastnem precinktu. Miller je bil izvoljen za precinktnega načelnika, kar je potrebno, da more biti izvoljen okrajnim načelnikom. Gongwerjeva

stranka sicer še vedno trdi, da je izvolila najmanj 600 precinktnih načelnikov izmed 1.182, toda vsa poročila kažejo, da ima Millerjeva stran dovolj veliko večino.

Kar se tiče slovenskih kandidatov, še ni poročil, toda toliko je razvidno, da bo John M. Novak, kandidat za šerifa na tretjem mestu, enako kandidat Kennick za kongresnika. Zanimivo pa je, da je Kennick zmagal v precinktu A 23. varda kot kandidat za kongresnika nad Sweeneyjem in Feighanom, toda kot kandidat za precinktnega načelnika je pa izgubil proti John H. Gorniku.

To so poročila, kolikor so bila na razpolago danes zjutraj. Jutri bomo pa že lahko poročali obširneje, dasi se lahko že danes trdi, da je vsem gori omenjenim zagotovljena zmaga. Naj bodo končne številke take ali take, končnega rezultata to ne bo spremenilo.

Kako bo kongres obravnaval o potrebi obrambe, pa da ne bo razburil tujezemskih držav?

Washington, D. C. — Vlada ponsko, razen, če bomo tako prizved. držav bo šla pred kongres praviljeni, da se Japonska ne bo in zahtevala nov denar za obupala pomeriti se z nami. To je rambo dežele. Toda pri tem bo morala pa vlada prepričati kongres, da je ta denar res potreben radi kritičnega svetovnega položaja. Pričati bo moralo mornarstvo in armadno poveljstvo, kje in kako se bo porabil ta denar. To zasljanje bi pa gotovo razburilo, če bi bilo javno, kot je bila navada doslej, razne tujezemske države, predvsem Japonsko. Da je to res kaže slučaj, ki je admiral Taussig pričal pred senatnim odsekom, da bodo šle Zed. države gotovo v vojno z Ja-

Da se pride temu v okom, to je, da se kongres prepriča o potrebi obrambe in denarju, zato bodo najbrže posamezne skupine kongresnikov hodile posamič k Rooseveltu in državnemu tajniku Hullu, ki jim bosta vse razložila. Tako bo kongres o vsem poučen, a tujezemske države ne bodo zvedele, v katero smer se Zed. države pripravljajo.

Listnica uredništva

L. M. — Da, ne samo sedanjí papež Pij XII. se mnogo trudi, da bi se ustavilo prelivanje krvi v Evropi, ampak se je mnogo trudil tudi njegov prednik papež Benedikt, ki je svaril zavezniške pri sklepanju miru v Versaillesu, naj se ne naklada premaganim narodom reparacij in vojnih odškodnin, ker bo imelo to težke posledice. Njegove besede so odmev sedanje evropske vojne.

Prvorojenček

Mr. in Mrs. Edward Gabrena sta ponosna starša krepkega prvorojenčka, ki so ga jima prinesle vile rojenice. Mati in dete se dobro počutita v Huron Rd. bolnišnici. Ponosni oče je sin družine Mr. in Mrs. John Gabrena iz Ivan Ave., Euclid, O. mlada mama je pa bivša Merle Schmidt iz Chicaga. Naš poklon!

NI POSTAVE ZANJ

Rocky Mount, N. C. — Policije je ustavila nekega avtomobilista, ki je mislil, da je pripravljen, voziti po pločniku kot po cesti zraven. Sodnik pa ni mogel avtomobilista obsoditi, ker mesto nima nobene postave, ki bi prepovedovala vožnjo po pločnikih. Iztaknili so samo neko postavo glede pločnikov, ki prepoveduje voziti dva otroška vozička vstric.

PLOČNIK JE TUDI ZA PSE

Philadelphia. — Walter Hildreth je šel po pločniku, ko sta mu prišla nasproti Mrs. Feibiger in njen kuže. Ker se pes ni hotel Walterju umakniti, ga je ta počeno z broc postavil na cesto. Žena je šla na sodnijo, ker je trpel pes na časti in sodnik je obsodil Hildretha na \$10 globe radi nespodobnega obnašanja rekoč, da sme pes hoditi kjerkoli hoče.

Na Holandskem je vsak moški in vsaka ženska pravi junak

London. — Begunci, ki prihajajo iz Nizozemske pripovedujejo o silni hrabrosti, ki jo kažejo Nizozemci, tako moški kot ženske, ko branijo domovino. Vsak moški in vsaka ženska na Nizozemskem se bo borila, dokler se ne zgrudi. Pripovedujejo, da so videli holandske ženske jokati, ko je udril Nemec v deželo, toda te solze niso bile solze strahu, ampak solze jeze. Nek angleški mornar pripoveduje, da se Holandci bore z zavestjo, da bodo umrli, toda bodo vzeli s seboj v smrt tudi deset sovražnikov. Moški se bore z mislijo v srcu, da se mora vsak Holanec boriti, dokler ne pade, a potem morajo stopiti na njih mesto ženske.

Če imajo padalniki uniforme sovražnikov, je proti mednarodni postavi

Paris. — Francoski premier Reynaud je obtožil Nemčijo, da imajo nemški vojaki, katere vajo letala v sovražnikovo deželo na sebi uniforme vojaštva dotične dežele. Tako se godi zdaj v Belgiji in Nizozemski, kjer se spuščajo nemški vojaki z padali iz letal in so občleni v uniforme belgijskih in nizozemskih vojakov, da jih domačini ne spoznajo prehitro. To je pa proti mednarodni postavi. Francozi bodo vsakega takega vojaka na mestu ustrelili, je rekel premier.

*Za danes in jutri se obljubuje dež in nekoliko mrzleje. Včeraj je kazal toplomer 85 stopinj.

Skrivnostno angleško letalo v akciji

London. — Anglija je vso zimo v največji tajnosti izdelovala bojno letalo, s kakršnim se ne more meriti nobeno nemškega izdelka. Te vrste letala so Angličji zdaj prvič poslali v akcijo na Nizozemskem. Letalo imenujejo "Defiant" in ima prostora za dva avijatičarja. Letalo ima to prednost, da lahko obstreljuje sovražnika z strojnico spredaj in tudi zdej.

Koliko teh letal je Anglija izdelala preko zime, ni znano. Tudi sestava letala ni znana, ker jo drži vlada strogo tajno. Vendar

se je prikazalo zadnji petek neot letalo je to, da se z lahkoto okrene pri največji brzini, kar je pri drugih letalih radi pritiska zraka jako težavno. To omogoča letalu, da se lahko naglo zaokrene in napade sovražne zračne flotile od strani.

Letalo je opremljeno z strojem Rolls-Royce Merlin izdelka, ki razvija 1.030 konjskih sil. Ko so se Nemci še v februarju pobahali, da so izdelali nove vrste bombnike, je odgovorila Anglija, da ima tudi ona lepo presenečenje za Nemce v nove vrste letalu.

Ena velika prednost, ki jo ima

Da se bo te vrste letalo izkazalo in da prednjači pred nemškimi letali, dokazuje dejstvo, da so Nemci v enem samem dnevu neprestanih spopadov z letali, zbili samo eno angleško letalo na tla, medtem ko so jih Nemci izgubili 185, kot gori omenjeno.

Belgijcem se zdaj utepa prevelika gorečnost za obdržanje nevtralnosti

Paris. — Pri obrambi Belgije po zavezniških četah je velika ovira to, ker je treba vse načrte za obrambo šele delati. Belgijška vlada ni namreč nikdar dovolila svojemu generalnemu štabu, da bi že prej izdelal kake načrte v sporazumu z zavezniški. Kako je bila Belgija odločena, da se vzdrži strogo nevtralnost, kaže naslednji slučaj.

Na 13. januarja je belgijska vlada opozorila Anglijo in Francijo, da pričakuje na 15. januarja napad od Nemčije in da naj prideta zavezniška na pomoč, kakor sta to obljubila že leta 1937. Takoj so prišle na belgijsko me-

jo francoske čete. Toda 15. januar je minil, a Nemcev ni bilo. Ker pa Francija ni smela pustiti svojih čet na odprtem svetu, kjer bi jih lahko napadli nemški zrakoplovi, se je vprašalo belgijsko vlado, da naj pusti francoske čete na svojo zemljo, da skupno z domačo vojsko zavzamejo postojanke.

Toda belgijska vlada je sklenila, da tega ne bo dovolila, ker noče dražiti Nemcev in francoska armada je odšla domov. Zdaj pa, ko je Nemčija vpadla v Belgijo, je belgijska vlada zopet poklicala zavezniške na pomoč, ki so morali hiteti v pozicije, ko je bil Nemec že v deželi.

Ameriški kongres ne bo dal zaveznikom novih vojnih posojil

Washington, D. C. — Gibanje, da bi ameriška vlada zopet odprla svojo blagajno zaveznikom, bo naletelo v kongresu na velik odpor. Prva taka sugestija je prišla od poslanca Maya iz države Kentucky, ki je član vojaškega odseka, da bi se omilila Johnsonova postava, ki prepoveduje vsak kredit državam, ki ne odplačujejo na svoj vojni dolg izza svetovne vojne. May je rekel, da bi morali storiti vse v naši moči, da se pomaga zaveznikom.

Senator Johnson, avtor postav, ki prepoveduje tak kredit, je silovito protestiral češ, da je najbolj gotova pot, da se zaplete dežela v vojno, če začnemo posojevati denar. Ko damo enkrat denar, potem pošljemo pa še vojake, da ta denar zavarujemo.

Vest iz domovine

Mrs. Margaret Tomažin, 1134 E. 60th St. je dobila iz stare domovine žalostno vest, da ji je v vasi Ponikve pri Dobrem polju preminul ljubljenci oče Jože Malovič v častitlivi starosti 86 let. V Clevelandu zapuščajo hčer Margaret in dva sina, Louisa in Antona. V stari domovini pa zapuščajo soprogo Marijo in sina Jožeta. Več let so bivali v Clevelandu in se jih gotovo mnogi še spominjajo. Naj bo dobremu očetu ohranjen blag spomin in naj se spočijejo v rodni grudi.

Nemci se zbiraajo ob švedski meji

Stockholm. — Medtem ko se Švedska z vso naglico pripravlja za vse slučajnosti, pa se poroča o zbiranju nemških čet v južni Norveški in da se pomečejo nemški transporti vojakov skozi prekop Kiel. Nekatera poročila zatrjujejo, da je zbranih 100.000 nemških vojakov pri Kongsvinger, ki je 50 milj severovzhodno od glavnega norveškega mesta Oslo in 20 milj zapadno od švedske meje. Nihče pa ne more ugotoviti, kam so namenjeni transporti vojaštva, ki so v prekopu Kiel. Težko je verjetno, da bi Nemčija nameravala zdaj poslati večje število vojaštva v Skandinavijo, ampak je bolj verjetno, da ga bo celo potegnila od tam in ga poslala na Nizozemsko in Belgijo.

Kongres bo morda ostal kar naprej v zasedanju

Washington, D. C. — Po mestu se je pojavila govorica, če ne bo morda ostal kongres kar naprej v zasedanju vzpričo homatij v Evropi. Morda bi kongres zasedanje samo prekinil za časa narodnih konvencij, potem prišel pa zopet nazaj. Republikanci so zato, da se zasedanje ne odgodi radi vojne v Evropi. Demonstracije soprogo Marijo in sina Jožeta. Več let so bivali v Clevelandu in se jih gotovo mnogi še spominjajo. Naj bo dobremu očetu ohranjen blag spomin in naj se spočijejo v rodni grudi.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 115 Wed., May 15, 1940

"Naše morje"

Za Mussolinija je Sredozemsko morje "naše morje." Pa je smola ta, da drži ključ od tega morja Anglija pri Gibraltarju in Suez. Tretji izhod iz Sredozemskega morja je v Dardanelah in tudi tukaj mora držati Mussolini roke proč, vsaj dokler je v veljavi medsebojna pogodba med zavezniki in Turčijo.

Toda lažje je Mussoliniju domišljati si lastninsko pravico do Sredozemskega morja, kot ga pa faktično lastovati. Da se tega laški diktator povsem zaveda, kažejo njegove besede, ki jih je nedavno izrekel, "da smo prav za prav jetniki med Gibraltarjem in Suezom."

Anglija, ki je venomer nadlegovala Italijo, naj pove, na kateri strani evropskega konflikta je, je nenadoma prišla bika za roge. Na 30. aprila je Anglija presenetila svet, predvsem pa Italijo, z ukazom svojim trgovskim ladjam, naj vzamejo pot v Indijo okrog južne Afrike in ne skozi Sredozemsko morje, "radi nejasnega obnašanja Italije in sovražnega pisanja laškega časopisja."

Drugo presenečenje je iztleskala Anglija iz rokava, ko je premier Chamberlain povedal v parlamentu, da Anglija lahko brez skrbi pošlje nekaj bojnih ladij v Sredozemsko morje, ker je Nemčija pri naskoku na Skandinavijo izgubila toliko svojih ladij, da je Anglija lahko kos ostali nemški mornarici z manjšim številom ladij.

Dan pozneje se je prikazala pred Aleksandrijo eskadrija angleških bojnih ladij. Mogočni rušilci in težke križarke so se zibale proti temu pristanišču. In drugi dan jih je dospelo še več. Cenzura je preprečila izdati natančno število angleških bojnih ladij v Sredozemlju, toda splošno se govori, da je to najštevilnejša pomorska flota, kar jih je še plulo po Sredozemskem morju.

Nekaj angleških bojnih ladij se je nenadoma prikazalo tudi pred grškim pristaniščem Saloniki, kjer je bila angleška pomorska baza v zadnji svetovni vojni. Anglija je obvezana, da brani Grško v slučaju napada, ki bo, če bo prišel, od Albanije z italijansko vojsko.

Uradno je pokazala Italija zelo malo zanimanja za to angleško strategijo. Nek odličen fašist se je izjavil: "Če Anglija smatra, da je njena bojna mornarica bolj varna v Sredozemskem morju pred nemškimi bombami, je to njena zadeva, ne naša."

Potem je pa začela fašistična Italija naštevati, da ima: 121 podmornic, 6 bojnih ladij, 33 križark, 118 rušilcev in 62 torpednih čolnov, poleg tega "silno" zračno silo in za vsem tem še "8,000,000 bajonetov."

Italija je poslala nato 50,000 vojakov, nekaj letal in podmornic na Dodekaneške otoke, katere je vzela Turkom leta 1912 v Egejskem morju, s čemer naj bi ustrahovala Turčijo in Grško obenem, pa tudi zabranila zaveznikom poslati pomoč Balkanu skozi Dardanele.

Pri vseh teh "bojnih" pripravah je na 1. maja odplul italijanski potniški parnik Rex v New York in je prav te dni zopet na povratku domov. S tem je dal Mussolini razumeti, da se Italija ne bo zganila, vsaj toliko časa ne, da se vrne Rex zopet domov.

V tem je bila pa diplomacija mrzlično na delu. Na 1. maja se je zglasil pri Mussoliniju ameriški poslanik William Phillips. To je eden najspretnjših diplomatov, kar jih imajo danes Zed. države, imajoč za seboj 30 let diplomatske službe. Diktator in poslanik sta se razgovarjala 45 minut. Poslanik je potem rekel, da sta se razgovarjala samo o mednarodnem položaju. Značilno je, da je bil Mr. Phillips zadnji pri Mussoliniju meseca januarja 1939, če se ne šteje slučaja, ko je letošnjega februarja spremljal podtajnika Wellesa tje.

Drugi dan je šel ameriški poslanik na razgovor k laškemu zunanjemu ministru Ciano. Prav isti dan je laški poslanik v Washingtonu obiskal podtajnika Wellesa (državni tajnik Hull je bil takrat na počitnicah). Potem se je pol ure razgovarjal z predsednikom Rooseveltom.

Šele na 8. maja je Roosevelt povedal časnikařem, da je poslal svoje poslanika k Mussoliniju, ker poskuša odvrniti vojno v južnem delu Evrope.

Iz vsega tega sledi, da zavezniki ne zaupajo Italiji, toda naj stori kar hoče, pripravljeni so nanjo. Zato je zavezniška bojna mornarica v Sredozemskem morju. Odkar se je vrnil ameriški podtajnik Welles iz Evrope, so bili v Beli hiši precej skeptični, da bo ostala Italija nevtralna. Kljub temu se je predsednik Roosevelt potrudil, da bi odvrnil Italijo od usodepolnega koraka s tem, da je naravnost in brez ovikov namignil, da bodo izostale pošiljave iz Amerike, če gre Italija v vojno. Italija kupuje v Zed. državah mnogo sirovega olja, bakra in bombaža. Odkar ne dobi iz Nemčije premoga, dobiva tudi to kurivo tukaj.

Mussolinijevo rožljanje s sabljo je bilo morda domenejeno s Hitlerjem, ko je vpadel v Skandinavijo, da so zavezniki razdelili bojno brodovje in ga del poslali v Sredozemsko morje. Brez vprašanja je, da nosi Mussolini zdaj glavo pokonci, odkar je Hitler zmagal v Skandinaviji in radi uspeha v Nižozemski in Belgiji. Toda dokler je Hitler zaposlen na zapadni fronti, se Mussolini najbrže ne bo dvignil, ker sam ne opravi nič na Balkanu.

BESEDA IZ NARODA

Rev. M. Jager:

"Prisegam"

Preteklo nedeljo, na Materinski dan, je Svetovidski oder skupno z Baragovim zborom priredil Materinsko proslavo. Udeležba je bila kar poveljna. Kritike jaz pisati ne morem, toliko pa lahko rečem, da so se igralci potrudili, nekateri prav zelo. Tem bolj, ako upoštevamo, kako so bili zaposleni zadnjih par mesecev. Tri tedne nazaj smo uprizorili "Dve nevesti," en teden nazaj ponovili v Collinwoodu "Lurško pastirico." Dasi je bila ta samo ponovljena, vendar je bilo treba zopet skušen in priprav. In tako je zmanjkovalo časa za predstavo "Prisegam." Zares: da ne bi bila ta prireditev omejena ravno na Materinski dan, drugo nedeljo v maju, bi jo preložili za en teden, da bi jo še boljše podali. Kajti igra je zelo lepa in vredna truda, da se jo čim boljše poda.

Zato ta teden ne bomo počivali, ampak se resno pripravljali, da jo prihodnjo nedeljo, 19. maja boljše podamo. Tudi v poklicnih teatrir se marsikrat, če ne običajno, zgodi, da ima premiera, prva predstava, na sebi še marsikatero pomanjkljivost, ki jih ob reprizi, ponovitvi, odpravijo. Tako upamo tudi mi, da bo prihodnjo nedeljo igra "Prisegam" boljše uprizorjena. S tem pa še nikakor nočem reči, da so prve predstave vedno slabše, ob ponavljanju pa vedno boljše. Nikakor ne. Skušnja me uči, da so včasih ponovitve slabše, posebno, kadar igralci prvokrat dobro napravijo in se ob ponovitvi — preveč zanesejo! V takem slučaju jo kaj lahko polomijo!

Poslušam in poizvedujem za kritiko, rad zve za pomanjkljivosti, ker sam dobro vem, da ni bilo popolno, kakor nikjer ni. Pravična kritika vedno koristi. In tako bomo ta teden v skušnjah skušali popraviti, kar se bo dalo. — Torej vabim vse, ki radi vidijo lepo igro, naj pridejo prihodnjo nedeljo, 19. maja, pogledat v šolo sv. Vida. Materinsko proslavo v glavno predstavo "Prisegam." Upam, da ne bo nikomur žal. Vstopnice so v predprodaji v prodajalni Novak's Confectionery.

Igra in koncert Slvačkov

Neumorni delavec za obstoj mladinskih pevskih zborov od početka do sedaj, predsednik "Slavčkov," Mr. Trebec, je v pozdravnem govoru prepričevalno poudarjal, kako važno je za bodočnost, da vzdržujemo mladinske pevske zборе. Da, on, ne da bi samo govoril, ampak je že tekom šestih let obstoja "Slavčkov" nštetokrat dokazal z požrtvovalnostjo. Da bi imel le več posnemalecev. Upam, da starši to vidijo in se mu izkažejo hvaležni.

Igra "Sokratov god" je bila po mojem mnenju nekaj posebnega, prav za šest letnico "Slavčkov" izbrana. Težka za to rojeno mladino, a vseeno je šlo. Vseh igralcev se ni dobro razumelo, pa smo vseeno lahko sledili pomenu. V dvorani je bil velik nemir. Zelo lepo se je razumelo Sokratovo ženo, Zofi Kavcic. Sokrat, filozof, učen moški, ki je bil poln modrosti, je občeval le z priprostim narodom. Z reveži se je bratil in jim pomagal. Ni čudno, da ga bogatini in drugi "učeni" ljudje niso radi imeli in ga obsojili na smrt. Kdor je z priprostim narodom, je od "višjih" še danes zaničevan. "Če hočeš kaj veljati, se moraš ogibati uboge pare." Tako je njih govorilo. Saj kadar bodo nam potrebni, bomo zapiskali in bodo vsi pridrveli. Saj vedo, da mo-

rajo svoji k svojim.

Nato po igri je deklamirala Vera Unetič "Slava Slovencem." Potem so sledili soli in dueti, ki so vsi prav ugajali občinstvu in bili ponovno klicani na oder, in vsi so bili nagrajeni z velikim aplavzom. Marion Kuhar je nastopila zadnja, je to stara znanca in solistinja "Slavčkov" že od početka, ki obeta veliko in vsi bomo veselili njenega napredka, saj je izšla iz mladinskih zborov, kar je njej in nam v ponos. Dorothy Kamin je pa raztegnila svojo harmoniko, da smo bili vsi presenečeni. Vsem nam je ugajalo, ko je eno zaigrala svojemu učitelju, Mr. Šeme-tu, na čast.

Nato je nastopil ves zbor. Na piano je spremljala mojstrsko Miss Elsie Artel. Kako lepo je bilo, ko smo zagledali na odr male in velike in so peli, peli kot bratci in sestrice, tako ubrano, da bi železo omeščali. Priznati moram, lepo ali ne, da sem imel ves čas solze v očeh. "Mamica moja," ki jo je skomponiral Mr. Šeme materam na čast, mi je šla do srca in mi budila spomine na mojo mater. Še nisem imel prilike videti, da bi kdo našim otrokom vlival toliko ljubezni do matere, kakor to dela Mr. Šeme.

"Mnoga leta srečni bili, mnoga leta živeli," so nam voščili v zadnji pesmi. O ti cvet naroda, ne smeš nas zapustiti, preveč dolgočasno bi bilo. Mi bomo stali z vami in vas bomo podpirali. Samo pogumno naprej!

Udeležba ni bila slaba, a lahko bi bila večja in prav za prav bi morala biti. Če bi res mislili tako kakor govorimo: "Mladina, za mladino bomo delovali!" Kdaj in kje?, vprašam. Kaj pa če bi se ob takile priliki enkrat pokazali naši kandidati, da bi jih vsaj poznali in bi se malo pogovorili. Naj bi si ogledali malo delovanja naše mladine. Samo na eno stran "Svoji k svojim" ne bo držalo. Mi "priprosti" se držimo tega, ampak vzgledov nimamo in ne bo čudno, če bomo s časom tudi mi pozabili. Vsi želimo pomagati slehernemu Slovencu, za kar smo Slovenci tudi upravičeni pri mestni vladi, da so naši ljudje notri, ampak obenem pa želimo, da bi bili ti ljudje z nami prej in potem, ko so dosegli zaželjeno. Kdor nima smisla za našo mladino nam tudi ne bo veliko koristil. To sem omenil zato, da bo znano, da tudi mi "priprosti" mislimo in gledamo.

Po koncertu se je razvila lepa domača zabava. Gledal sem, kako se eni trudijo in delajo, da bi zbor vzdržali. Tiho je vaše delo in trud, pa mi verjemite, da bo vam mladina celo življenje hvaležna in mi priprosti narod.

Pri mizi so dali "Slavčki" Mr. Šeme-tu za šest-letnico torto z šestimi svečami in so ga obstopili in mu zapeli: "Bog živi vas!" Ze samo ta prizor je bil vreden one vstopnine. Odbor in Mr. Šeme, prav lep užitek ste nam naredili, ki nam bo ostal dolgo v spominu. Delujmo z vsemi močmi za mladinske zборе in mladina bo imela lep spomin na nas.

John Terlep.

Malo o kampanji SMZ

Ker ni veliko slišati o naši kampanji, ki se je pričela s 1. aprilom in se mi vidi, da se dela vse preveč natiho, zato bi želel, da se začne delati malo bolj na glas, da bo svet kaj vedel o tem. Priporočal bi glavnemu odboru, da bi v ta namen sklical kakšne shode v Clevelandu, Collinwoodu in tudi drugod, da bi prišli malo skupaj.

Na ta način bi lahko seznanili narod z Slovensko moško zvezo. Tudi čas kampanje se mi zdi prekratek in bi bilo priporočljivo, da bi se kampanja vršila šest mesecev in ne samo tri mesece, ker smo že v maju in je še vse tiho.

Članom podružnice št. 3 S. M. Z. naznanjam, da se je vršila naša seja 2. maja in bilo je precej veselo. In zakaj pa tudi ne, saj smo vendar sprejeli 23 novih kandidatov in to je precej veliko število za samo sedem agitatorjev, ker nimamo nikogar izvoljenega v ta namen, zato smo pa naredili tako, da kateri jih bo največ pridobil, tisti bo pa agitator za doletni mesec. Za mesec april so bili Charles Benevol in Frank Benčina, ki sta dobila oba večje število kandidatov. Kdo bo pa za mesec maj, bomo pa še videli.

Povedali so mi, da jih bo nad 50 novih in če bo to res, potem bom moral pa iskati pomoč pri gl. predsedniku, da mi bo pomagal vse zapriseči. To se vse lahko zgodi, saj ni treba nobenega čudeža, ker če vsak enega pridobi pa jih bomo imeli 225 novih. Ali ni to dovolj lahko narediti? Saj je še veliko naših rojakov, ki bi radi pristopili, a ne vedo kam se obrniti.

Vedite, da ko se drevo vsadi, ga je treba tudi obdelovati, da se ne posuši. Prav tako pa je z našo organizacijo Slovensko moško zvezo. Začeli smo jo in sedaj pa moramo skrbeti, da se tudi razširi na vse strani. To ni prav nič težkega, samo prav vsi moramo stopiti na plan ter gl. odbor in vse podružnice skupno delovati in iti naprej roka v roki po poti, katero smo si začrtali.

Ker je to ravno prva kampanja naše zveze, nam je toliko bolj potrebno tako delovanje in držimo se izreka: Vsi za enega, eden za vse! To bo v korist vsem članom, ki spadajo k SMZ.

Tajnik podružnice št. 3 je zadnjič povedal v svojem dopisu o delovanju podružnice. Povedal je kako lepo napreduje in koliko asesmenta se je že plačalo na gl. urad. To je vse lepo in dobro ter vsak član lahko vidi, da napredujemo in bomo tudi še v bodoče. Torej vsi člani podružnice št. 3, od vas je odvisno, vaše pomoči potrebujemo vsak dan več, ker vi ste podružnica — tisto drevo, ki se razteza in raste in kliče po novem članstvu.

Sedaj, v tej kampanji vam priporočam, pojdite do svojih prijateljev, katere poznate in jih imate vsepovsod. Razložite jim kako je in v veseljem bodo pristopili. Zavedajte se, da odbor brez vaše pomoči ne more storiti ničesar, zato potrebujete vaše pomoči.

Želel pa bi, da bi se ustanovile nove podružnice, kjer je le količjak prilike. V naši naselbini imamo tri podružnice in sicer št. 3 v Collinwoodu, št. 5 in 6 na St. Clairju. Torej kdor želi kakšnih pojasnij, naj se kar obrne do ene izmed omenjenih podružnic.

Naj še malo omenim, da je imela št. 10 SMZ lepo igro "Lurška pastirica." Bilo je res lepo in dvorana je bila polna starih in mladih. Videli sem tudi kako pridno so delale članice druga z drugo. Vem, da so imele dosti dela, a s tem pa so pokazale, da so zmogne vršiti tako delo in da se zanimajo za svojo organizacijo. Čestitam vam in vam želim uspeha tudi v bodoče. Prosim vas pa, da poveste tudi svojim možem, da naj pristopijo v Slovensko moško zvezo, ker smo precej daleč za vami, saj veste, da smo se precej kasno zbudili. Upam pa, da se bomo tudi mi zbudili in bomo tako delovali skupno možje in žene, kadar se priredi kakšna prireditev.

Tu ne more biti nobenega iz-

govora, da ne morejo pristopiti, češ da jih žene ne pustje. Ha, kaj takega pa res ne verjamem, ker vem, da skoro že vse ženske spadajo k Slovenski ženski zvezi in zakaj bi pa možki ne spadali k Slovenski moški zvezi?

Torej, za danes bom končal, a se bom ob priliki še kaj oglašil, če se ne bo noben drugi. Z bratskim pozdravom,

Joseph Hočvar,
predsednik št. 3 SMZ.

Vseslovanska država

(M. I. Lah predstavil po mesečniku "American Slav," avtor P. M. Fekula.)

Naša zgodovina in skoraj vsi pisatelji posebno pa pesniki so usmerjali svoje cilje k boljši bodočnosti našega naroda v tem, da so poudarjali združitev in sodelovanje vseh slovanskih narodov.

Ako bi šel v podrobnosti takih literarnih del ter jih priobčil bi bilo to ogromno delo. Ko človek pričenja priobčevati take misli, se mu usiljujejo pikri očitki, češ kako vendar je to, da te po svetovni vojni oživele slovanske države niso izvršile tega plemenitega dela, ki bi mogoče celo preprečilo sedanje pogrome v Evropi?

Kratek odgovor na to bi bila: "Po toči zvoniti..." Tu smo sedaj — sebični, plitvi državnik, ki se izigrali na račun plemenitih del, ki so vzklija v sredini Evrope, delno prinešena iz Amerike.

Možganska sila slovanskih ras ni odgovorna za ogromni poraz, ampak nekaj nezmožnih državnikov iz nekaterih držav, ki so se dali izigrati. Toda iz razvalin neprimerne groze v Evropi, se zopet slišijo odmevi glasov, ko krčijo srce...

To so glasovi one trezne misli, ki se poloti naroda kakor posameznika takrat, ko se nepozno znajde v prevari. Danes trepetajo milijone Slovanov v negotovosti, kajti spoznali so, da so bili prej v politiki, sedaj pa v vojni izigrani drug proti drugemu. Taka je zgodovina naše mehanice, ki se ponavlja že dolga stoletja. Sužnji narodov smo v Evropi in v Ameriki. Nahajamo se v defenzivi vsepovsod, celo tam, kjer smo bili doma, tujec izkorišča narod in zemljo, da nam končno ostane le ime...

Zdi se, da trpljenje in ponižanje prihaja od svojega viška, mogoče je moralo biti takoko. Zdi se, da zopet slišimo glasove kakor smo jih slišali v prvi svetovni vojni. Toda sedaj vstajajo misli čiste kot zlato, ker so v ognju in smrtni grozi izčiščene. Slovani združimo se! Kar je pa še večjega pomena prihaja ta klic od tam, kjer svoje čase ni dobil odmeva.

V milijonih se poraja ta skrita misel, toda mi v Ameriki jo lahko izrečemo naglas, odobravamo in dejansko pomagamo do dejanskega uresničenja. Združenje vseh Slovanov v eno samo močno državo, kjer: "Narod sam si voli vero in postave..." kot je rekel naš France Prešeren pred sto leti in Vodnik in vsi drugi.

Ta velika misel mi je dala povod, da sem prestavil sledeči članek, kakor sem že prej omenil. (Članek v prestavi se glasi kakor sledi):

V sedanjih svetovni vojni sta že dve slovanski državi izgini iz površja zemlje. Dve drugi sta v negotovosti ter se morata posluževati vseh vrst diplomatjskih trikov, da se vzdržujeta v svoji nevtralnosti. Največja slovanska država se nahaja v vodstvu mednarodne ideologije, ki se je rodila na neslovanjskih tleh, ki ji je bila vsiljena ob ugodnem času z nasiljem.

Zato ga za sedaj vsi Slovani nahajamo, eni več drugi manj v mlaki.

Meddržavne evropske splet-

Za
pouk
in
izobrazbo

Piše
LOVRENC
SUHADOLNIK

Članek 34

DOBER NASVET

Vsakdanje delo nam vzame večino našega dnevnega časa in temu se ne more pomagati. Pošteno delo potrebuje najboljše poskusa. Toda vsak izmed nas, brez ozira na delo, pa si vzame vsaj nekaj časa za branje, ki je velike važnosti za vsakega izmed nas.

Kdor ne bere, tudi ničesar ne ve in kako naj se od takega očeta ali matere pričakuje, da bi učila svoje otroke, če pa sama nista dovolj poučena o vsakdanjih stvareh in problemih.

Ko otrok prične pohajati v višje šole, tedaj je čas in potreba, da se njegovo znanje razširi v vseh ozirih. Potrebno mu je čitanje raznih spisov, da si na ta način pridobi potrebnega znanja, da bo lahko tekmoval s svojimi součenci.

V višjih šolah je toliko različnih predmetov, da večina učencev skoro ne ve za kaj bi se odločila. Zato pa mladina v tej dobi potrebuje dobrega navetava in izkušenega svetovalca, ki ji zmožen svetovati v vsakem oziru.

V dobri počitnici, predno prične otrok pohajati v višje šole je nujno potrebno, da se pogovori z njim in izve od njega za katero delo ali poklic bi se otrok najbolj zanimal. Če se tega ne stori, se lahko primeri, da bo otrok zapravil štiri leta v višji šoli in ko bo skonal se bo razočaran vprašal: "Kaj sem se pa naučil?" in največkrat se primeri, da je edini in pravi odgovor za to: "Nič!"

Če otroka bolj veseli obrt kakor pa učenje, je velika napaka, če se ga sili v višje šole, kajti tak otrok spada v obrtno šolo, kjer se bo izučil obrti, za katero se on najbolj zanima.

Zato je neobhodno potrebno, da se starši pogovore s svojim otrokom in mu tudi stavijo razna vprašanja, katere mogoče še nikdar niso slišali. Dati pa se mu mora tudi dovolj časa, da lahko dobro premisli in se odloči za poklic, ki se mu najbolj dopade in s katerim si bo služil svoj vsakdanji kruh, ko enkrat doraste.

Tukaj je potreben dober nasvet in nikdar pa ne sila, ko se otrok odloča o svoji bodočnosti. Sila ni nikjer dobra, posebno pa ne pri vzgoji otrok.

Starši naj dobro premislijo predno svetujejo svojemu otroku in prav tako pa se mora otrok dobro potruditi, da bo postal, kar si želi, ker to bo le v njegovo lastno korist in staršem pa v veliko veselje. Le kjer vlada sporazum in solidarnost, tam je pričakovati, da bo tak korak v življenje napravljen v veselje vsem, ki so z njim sodelovali. Toda branje je velikega pomena za vsakega, ki si želi napredka v tem ali onem poklicu.

(Dalje prihodnjič.)

karije so že stoletja izrabljale posamezne slovanske rase, zato so se iste pričele zbujati in iskati samoosvojitve. En tak primer je povzročil zadnjo svetovno vojno. A drugi, podoben slučaj, je povzročil sedanjo. Nemci si ne morejo misliti, da smo mi enaki ljudje kot oni, tako menijo tudi njih zavezniki. Na eni strani pritiskajo ti diplomatijske slovanske mase k tlom ter jih ekonomično uničujejo, na drugi strani jih pa pitajo z mednarodnim komunizmom. Pohod nemstva je danes dosegel ogromen obseg, samo (Dalje na 3 strani)

WINNETOU

Po nemškem tiskarju K. Mays

"Obisk —? Kdo pride?"

"Patrik je član družbe stake-manov, ki imajo svoje skrivališče spodaj v goščavi. Njihov vodja je neki Mehikanec, kapitano ga imenujejo, k staremu Florimontu je hodil v šolo in mnogo se je naučil, se zdi. Zalezoval sem jih in prišel ravno o pravem času, da sem čul Williamsovo poročilo. Točno ob polnoči nas bodo zadavili."

"Sodijo torej, da bomo ostali?"

"Da."

"Well —! Naj se zgodi, kakor je njihova volja. Ostali bomo in ravno zato ostali, ker nas mislijo zadaviti. Jim vsaj lahko voščimo dober večer!"

"Koliko jih je?"

"Enaindvajset."

"Je nekotik mnogo za nas štiri —."

Pomolčal je.

"Kaj misliš, Charley," je pravil, "ali bi ne naredili takole? Zakurili bomo ogenj in položili suknje krog ognja, mislimi bodo, da spimo. Mi pa se skrijemo zunaj na preriji, tako, da bodo stali med ognjem in nami. Lepo jih bomo videli na osvetljenem ozadju in jih z nekaj strelji upihnil —."

"Načrt je dober" je menil Bernard. "Je pač edini, ki je mogoč v našem sitnem položaju."

"Lepo. Pa kar naberimo kurriva, preden se stemni!"

"Počakaj!" sem dejal. "Ali res misliš, da bomo s to zvižajo kos enaindvajsetim oboroženim ljudem?"

"Zakaj ne? Koj po prvih streljih bodo zbežali, ker ne bodo vedeli koga imajo za seboj."

"In če je kapitan pameten in navihan pa navoha prevaro —? In se obrne proti nam —? Tudi da bi nam predla in vkljub vsemu junaštvu nas upihnejo do zadnjega!"

"Na to mora biti na primer prerijski lovec vedno pripravljen!"

"Potem pa tudi Morganov ne dobiš v pest!"

"Behold —! Res je! Torej misliš, da naj se lepo tiho poberemo, pa da naj ne damo tem roparjem nauka, ki ga tako zelo potrebujejo —? Takega čina ne morem zagovarjati ne pred Bogom ne pred poštenimi ljudmi, ki potujejo po Llano estacadu."

"Mi kar na misel ne pride, da bi jo strahopetno odkurili! Drug načrt imam in zdi se mi, da je boljši kot tvoj."

"Ven z njim!"

"Medtem ko nas bodo lopovi v našem taboru iskali, se lotimo mi njihovega tabora pa ga izpraznimo, jim poberemo konje, zaloge in ves plen, ki so si ga naropali."

"Good luck —! Res je! Pa praviš, konje da bi jim pobrali —? Ali se nas mislijo peš lotiti?"

"Da. Iz tega sklepam, da bodo najmanj dve uri pred polnočjo šli na pot. Kajti dve uri potrebujejo, če nas mislijo zalezovati."

"Pa si res tudi prav čul, da tako nameravajo?"

"Seveda! In zato pojdemo v njihov tabor. Če čakamo na nje, tvegamo življenje, če pa odidemo in vpademo v njihov tabor in jim vzamemo konje in strelivo, jim vsaj za dolgo časa onemogočimo izvrševanje njihovega rokodelstva. Povrh nas moj načrt ne bo stal niti enega strela."

"Pa straže bodo pustili v taboru —"

"Dobro vem, kam jih bodo postavili."

"Zasledovali nas bodo —"

"Zasledovali bi se na studi, če ostanemo in če bi se jim morali končno umakniti. Sicer pa nas ne bodo, ker jim bomo konje vze-

"Dobro! Naj bo po tvojem! Kdaj odidemo?"

"Lahko odidemo čez četrt ure. Kmalu bo noč."

Črncu je moj načrt posebno ugajal.

"Oh, ah —! Lepo! Bob je zditi z vami! Bob pobrati vse reči, ki ležati pri roparjih. Bolje biti to, ko čakati in Boba ustreliti!"

Stemnilo se je, niti deset korakov daleč se ni videlo. Odrinili smo. Jezdil sem naprej, drugi pa po indijanskem v gosjem redu za menoj.

(Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

MALI OGLASI

1936 Dodge Sedans

Cene so od \$295 in naprej. Raznih barv, vse 4-Door Sedan; nekatere imajo radie in grelce. Vsi ti avti so bili popolnoma prenovljeni in pripravljeni za vas. Stopite v dogovor z menoj in prihranili si boste denar.

Louis Pike
PO-0086

G. J. Harmon & Pike, Inc.
2926 Mayfield Rd.
FA-8357.

(May 15, 17)

Fini avtomobili

1935 Ford Coupe, 3 na izbiro,\$165

1937 Chevrolet Town Sedan, 15 na izbiro, vsak po\$345

1937 Pontiac Sedan,\$425

Dorner Chevrolet Co.
14115 St. Clair Ave.
(117)

V najem

se odda tri lepe sobe, spodaj, brez malih otrok; mlad par; starejši imajo prednost. Vprašajte na 6410 St. Clair Ave. zadej na številki (suite) 6. (116)

Sedaj je čas

da si kupite lastno hišo. Hiša 10 sob za 2 družini, v dobrem stanju na E. 140. cesti, se proda pod ceno.

Hiša 5 sob v Euclidu, cena \$3,350, takoj \$350, ostalo kot najemnina.

Imamo tudi mnogo drugih posestev v vseh delih Clevelanda. Za vse podrobnosti vprašajte

Dan Stakich
ali John Rožance
15813 Waterloo Rd.
Tel. KE 1924

Farma naprodaj

Farma 60 akrov, vsa lepo obdelana, prodam ali zamenjam za hišo. Na farmi je lepo poslopje, vse poljsko orodje, 9 glav živine, 2 konja, prašiči in kokoši; veliko sadnega drevja, lep vinograd, tekoča voda, 18 akrov gozda, elektrika, tlakana cesta. Davka za celo leto samo \$56. Več drugih ugodnosti. Vprašajte pri Mrs. F. Misley, U. S. Rd. 6. Dve milj. vzhodno od Chardon, O. (May 15, 18, 25) (115)

John Glach

kovač

Mi popravljamo in brusimo kose in stroje za rezanje trave. da bodo rezale ko nove. Jih premenjamo in prodajamo. Vse delo garantirano.

13408 St. Clair Ave.
Glenview 3963

We pick and deliver (x)

Dr. James W. Mally

SLOVENSKE ZOOZDRAVNIK

Uradne ure od 9-12, 1-5, 6-8. Ob sredah in sobotah od 9. zj. do popoldne.

6411 St. Clair Ave.

(v Slovenskem narodnem domu)

VSESLOVANSKA DRŽAVA

(Nadaljevanje z 2 strani)

za njih "Narodne pravice," a naših pravic ni. —

Poglejmo torej situaciji v obzaru resno in ne pomišljajmo, vsi smo in bomo podvrženi prefrigani propagandi, tudi če predvojne meje ostanejo. Ekonomsko bomo vsi uničeni, rabili bomo drug drugega, ker bomo imeli skupne potrebe kakor imamo sedaj skupnega sovražnika.

Prehod iz sedanjega kaosa v mir je temeljito odvisen od političnega in ekonomskega stališča slovanskih narodov. Zato bi se morale vse slovanske rase združiti v eno mogočno državo.

Taka slovanska država v Evropi bi predvsem morala nastati po prosti želji vseh prizadehtih. Taka skupna država bi nudila vsem državljanom pogoje za boljše življenje, kar je pa glavno, bi bila to močna stabilizirana sila, s katero bi se nikdar več ne upali igrati, kot se je to do sedaj godilo, ko smo vedno predmet igre kot žoga ali "football." Slovansko združenje nam je vsem skupaj historična želja že dolga stoletja. Nešteto literature je na razpolago o tem predmetu, ki rešuje politične, ekonomske, kulturne in verske izhode v ta namen. Ta rasna zveza je bila predmet dela, stoletja dolga, naših velikih mislecev, ter je tudi postala zadnje čase baza posameznih držav. —

Neoziraje se na to, kaj si kdo misli in kaj da so bili in so še motivi sedanje ruske vlade, fakt ostane, da so povprečne ruske bojne akcije mnogo žrtvovale za princip skupnosti slovanskih. Toda, tu ne bomo prinašali take historične izčrpe. Sedanje preganjanje in trpljenje nam daje povod, da se vsi zganemo in gremo na delo, kajti čas je dozor, važen

čas za skupno akcijo.

Iz nestranskarskega stališča je naravno misliti, da bi si morale naše države ali narodi že v preteklosti bolj kooperativno ustrezati. Krvna vez bi ne smela biti nikdar prezrta. V tem smo eni več, drugi manj temeljito grešili, za kar se sedaj narodi bridko pokorijo. Naravna podobnost v naši kulturi, običaju in karakteristiki je dokazan fakt. Enako so si tudi slovanska narečja med seboj bolj podobna kakor skandinavski ali italijanski dialekti. Zato imamo ravno Slovani še plemenitejšo pogoje za svojo vzajemnost in novo poslanstvo, ki mora ustvariti novo lice miru krvaveči Evropi.

Javna tajnost je, da obstoja danes vsenemška in enako anglosaška zveza ali solidarnost, enako obstoja tudi semitska enota. Nikdo jih ne vpraša za pravico obstoja istih, ker to je pač naravno. —

Združenje Slovanov v Evropi bi gotovo dvignilo mnogo prahu in strahu češ, glejte, "Panslavizem" vstaja. Toda tak kričaci bi kmalu utihnil, ko bi milijone miroljubnih ljudi zasnovali svojo eksistenco na svoji zemlji. Ta svet bi se spremenil v mirno puščavo, ako bi bili vsi ljudje enaki. Različnost narodov nam bi morala biti prijetna, slikovita razlika. Kadar bo človeštvo dozorelo v pravo sfero civilizacije, se bodo narodi prenehali pobijati. Stoletja smo čakali, da doživimo to dobo, toda zaman.

Takozvani svetovni narodi z svojo posebno civilizacijo nam že stotine let urivajo človečanske vrednote. Toda, do danes moramo konstatirati, da so nas vedno ruske slovanske države ali v Zveze hoteli prodajati literarno in ekonomsko. Dokaz temu je, da smo razkropljeni po celem svetu.

Zemlja, ki jo posedajo evropski Slovani je večina rodovitna ter polna vseh zemskih zakladov, za katere se tepejo tuji. Zakaj

bi torej gledali na to borbo pasivno.

Solidarnost slovanskih ras v Evropi, bi na eni strani zastavila pot izčrpanja zemlje in ljudi, na drugi strani pa nudila domaćinom obstoj na svoji grudi. V tem zasnovanju bi se morala uvesti trojna koperacija in ne samo privilegiranim skupinam, ampak onim manj srečnim. Zdi se, da dolgoletne sanje naših prenikov stopajo pred nas in nas kličejo k akciji.

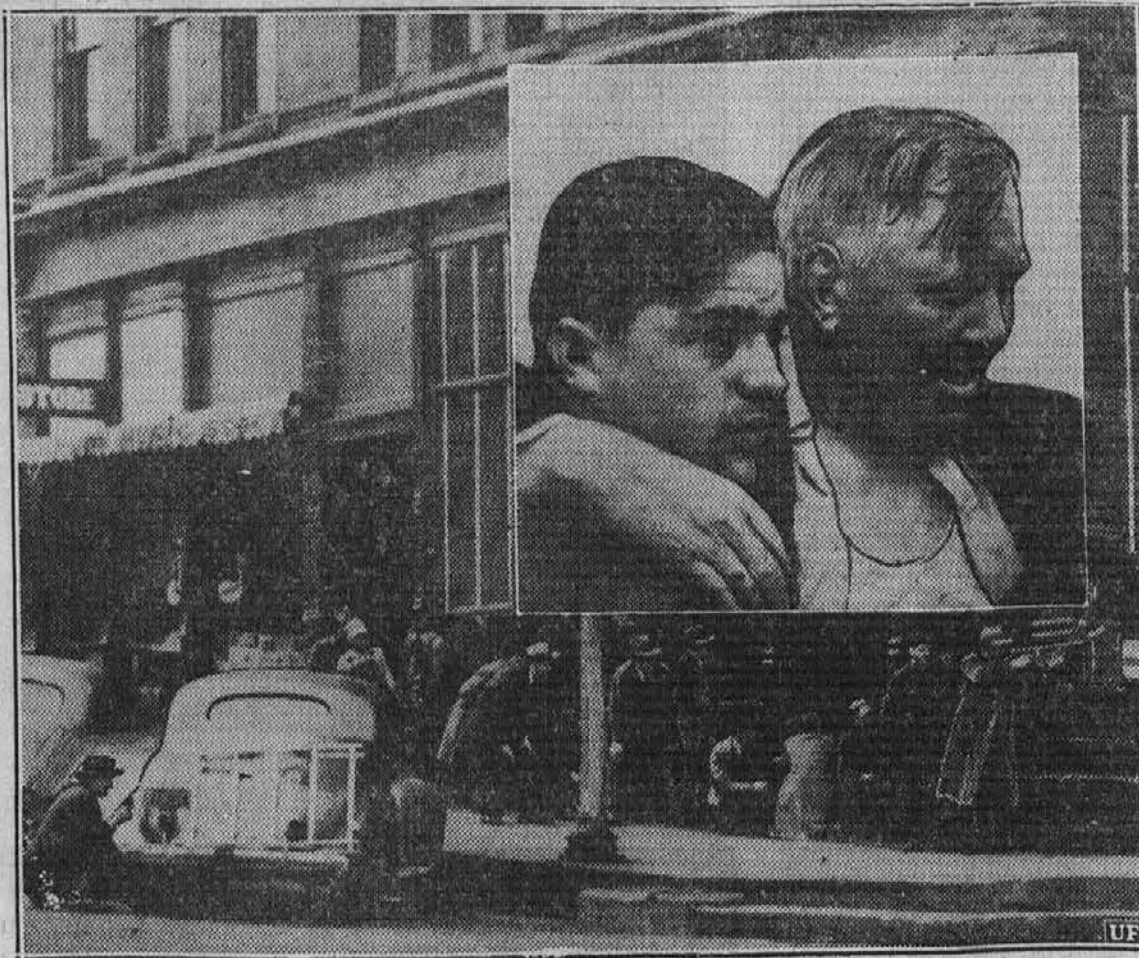
Zaničevani in vedno teptani slovanski rod naj se dvigne in naj postane drugim enak. Dovolj imamo zemlje in dovolj nas je, saj so do sedaj tuji narodi rasti s pomočjo naše energije in nobenega vzroka ni zakaj bi je sami sebi ne rabili.

V Ameriki imamo Strica Sama in mi Slovani pa "Strica Ivana," ki je do danes bil le za špas. Toda "Stric Ivan" bo rasel z nami in bo nekoč omenjan s spoštovanjem vsepovsod. Ko bo ta vojna končana, je dolžnost vseh ameriških Slovanov, da imamo na rokav pripravljen načrt, kajti združenjem Slovanstva bo odzvonila prilika tiranom Evrope še kdaj ponoviti svetovno vojno.

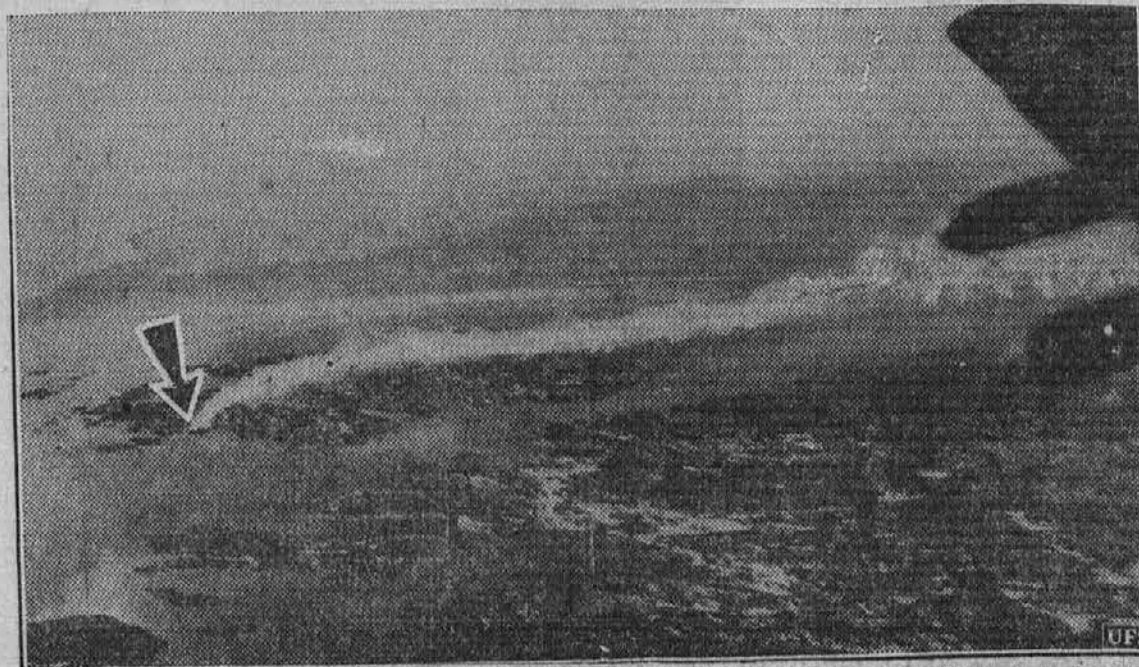
Marsikateri, ki bo čital ta članek si bo mislil, to je ironija. Mogoče da je, toda še večjo ironijo bomo doživeli, če nas bo čas dobil nepripravljeni. Zna se dogoditi, da bodo zmagujoče sile le zamenjale tlačitelje.

V borbi Amerikancev pri "Valley Forge" so bili zanje še bolj mračni dnevi in tudi manj vidika za kakšne "Zedinjene države ameriške." Naša borba ne bo nova, samo posnemajmo Amerikance in družimo se skupaj v vseslovansko državo — v Združene slovanske države ali v Zvezo slovanskih držav.

Čas za to je prišel sedaj, nedvomno se že dela na tem kdo bo naš prihodnji tlačitelj. Že se je slišalo v Srednji Evropi, celo mrtvi Habsburžani strašijo po svetu. Na vsak način ne izgleda,

Boj z pobesnelim moškim. — V Burlington, Iowa, so se stražniki podali, da bi aretirali Henry Reeb-a in ga odpeljali na opazovalnico. On se jim ni hotel podati, temveč se je zaprl v hišo in se postavil v bran z orožjem. Niso mu mogli do živga drugače kot, da so ga ustrelili. Mala slika kaže ranjenega policista Harry Anderson-a.

Ostro strelec. — Ameriški bombnik, Lockheed izdelka in ki je operiran po angleških pilotih je z bombo direktno zadel nemško transportno ladjo v Kristiansand Fjordu ob norveški obali. Pušica kaže na 10,000 tonski parnik v plamenih.

da bi se kaj dobrega pripravljalo za nas. Zato je to vse odvisno od nas, da pričnemo z skupnim sodelovanjem.

Mi ameriški Slovani želimo, da pridemo do skupne države, kjer nam bodo vladali naši ljudje, ki pridejo tudi vsak čas med prosti narod če treba in ne kako kompromitirani samoderžniki, katerih želja je vedno samo vsiljevati podložnikom neprijazne odloke. Razumljivo je, da so naši narodi do vrata siti pohotnih vladodržcev, pritaženi klic po svobodi bo prej ali slej udaril na plan s tako močjo, da bo odmevalo po vsem svetu. Takrat bo naša dolžnost, da bomo pripravljeni, kajti tedaj bo govorila skozi nas Amerika.

Samo Zed. države so zmogne prinesiti nam Slovanom, kar si želimo. Združeni Slovani bodo prečrtali mnogo računom in zahrbtnih nakan sedanjih velesil, ki so črpale do sedaj našo grudo.

Pred nami ameriškim Slovanom leži danes veliko poslanstvo, ki ga moramo skupno izvršiti. Mi tukaj vse drugače pojmujejo življenje nego oni onkraj morja. V našem vsakdanjem boju za obstanek smo žrtvovali mnogo časa tudi za izobrazbo, ki je potrebna v sakiemu državljanu. Dolga leta smo že več ali manj primerjali vprašanja zakaj je tukaj drugače kot v domovini?

Mi tu šele sedaj pojmiemo kako idealne pojme so imeli naši državniki, ki so podpisali konstitucijo. Mi, ki smo prišli iz stare domovine bolj cenimo svobodo kakor pa tu rojeni, ker mi smo že okusili kako se živi brez nje. Mi imamo za seboj že mnogo političnih izkušenj ter živimo v tehnično najbolj razviti deželi na svetu ter uživamo svobodno razne udobnosti radio, avtomobila in tudi zrakovplov. Naučili smo se biti odgovorni vladi za svoja dela, katero si sami izvolimo ter nam je posebno pri srečju svoboda govora, vere in časopisja. V času našega življenja v tej deželi, se nas je oprijel ameriški običaj "fair play" in toleranca. Odgovorni smo sami za naša slaba dejanja in obenem pa smo se naučili zahtevati svoje pravice, če smo bili prikrašani.

Živimo v deželi, kjer ni privilegiranih aristokratov in militarističnih in delavskih nadvlad. Naučili smo se, da je vsakdanje delo častno za vsakega posameznika, najsi bo v tovarni, na polju ali pa v pisarni. V krvi nam je, da mrzimo lenobo in one, ki žive od žuljev drugih. Mi Slovani smo menda edini narod na svetu, ki vedno živi od dela svojih rok ter imamo procentualno najmanj aristokracije med seboj. Zato smo tudi ravno mi ameriški Slovani zmogni, da podvzamemo akcijo v tem smislu.

Naši evropski predhodniki so nas zapustili in malenkostna ozkostrčnost nam je kot Amerikancem — tuja. Naše življenje med Anglosaksi, Nemci, Semiti, Skandinavci, Latinci itd., nam je vtisnilo pečat temeljite rasne razlike teh narodov ter nam potrdilo dejstvo, da je le Slovan Slovanu v sorodu.

Kakor že omenjeno smo tudi Ameriki doprinesli velikanski delež svojega dela. Ne smiselno bi bilo od koga to naše delo omaloževati. Naša raztesenost po širnem svetu pa nas je precej ovirala, da nismo imeli boljših uspehov. Vsa ta naša skupna agilnost pa je le začasna — izgine. Ali bi ne bilo tedaj bolje, da obrnemo našo silo nazaj v staro domovino, da tudi tam naši ljudje pridejo enkrat do svojega življenjskega standarta. Ali bi ne bilo to plemenito delo, če bi vse prej omenjene izkušnje poskušali prenesti v kraje, kjer si naši rodni bratje zaradi zapostavljenosti niso mogli pomagati? To bo delo pravega človekoljubja, da presadimo sad vseh dobrot in vrlin te dežele med naš zaostali narod v Evropi. Prenesimo vse, kar je tukaj dobrega in kar so semkaj zanesli naši veleumi kakor so:

Pupin, Tesla, Sikorsky, Hrdlicka, Ipatieff, Zworinskis itd.

Usoda je tako hotela, da smo doživeli veliko zgodovinsko delo preropenja, ki nudi delo le onim, ki so veliki in požrtvovalni v tej deželi. Tisoči onkraj oceana si ne morejo pomagati, toda se že svita, ko bo zagibal v razmah 200 milijonski slovanski narod. Še nikdar v zgodovini nismo imeli boljših prilik za tako uresničenje. Za sedaj naj bi tudi ne bilo pred nami vprašanje, kakšne oblike državo bi si zamislili. Lahko je kolektivna republika, ali socialistična, tudi ustavna monarhija, samo da bo ustava služila ljudstvu in ne ljudstvo ustavi, po vzoru naše nove domovine.

Ko začnemo s tem delom ali pripravami, moramo najprej pridobiti literarno na svojo stran ameriško javnost. Možno je, da se zavzame za naš program tudi oficijelna Amerika, ki bi smatrala naše združenje za pogoj miru v Evropi. Saj so naši ljudje pomagali tudi Ameriki, ko ji je pretela nevarnost (Kosciusko in Pulaski v revolucijski vojni, enako ruski general Turčin s svojo flotilo v civilni vojni).

Rusija je bila prva, ki je bila priznala Zed. države izmed vseh velesil. Cisto možno je, da naša misel dobi v Ameriki nepričakovan odziv, saj so prav tu doma oni, ki vselej radi pomagajo dobri stvari. Od nas je torej odvisno, da začnemo delati in graditi. Predvsem rabimo konstruktivnih delavcev in ne razdiralcev, ljudi z srčno voljo pomagati svojim bratom, ki so najbolj tlačeni narod na svetu. Naša nagrada bo ogromna. Vse naše žrtve bodo malenkostne napram nji, kajti osvobodili in rešili bomo zemljo naših pradedov ter jo dali našim potomcem.

Zasadili bomo v njo misel svobode in neodvisnosti v kateri bo mirno živel največji, rod zemlje, v državi, ki se bo raztezala od Baltika do Jadrana in Pacifika, od Črnega do Kaspiškega morja in tja do Severnega Oceana, z vsemi neizmernimi zemeljskimi zakladi in klimami sama zase. Ta dežela, v kateri bo človek stopil na vlak v Pragi ali Beogradu in mu ne bo treba prestopiti meje tja do Vladivostoka. Polna bogastva najrazličnejše slovanske kulture, ki bo doživela neizmerni industrijski razmah, razpolagajoč vse udobnosti moderne tehnike za vsakega in povsod. Vsa moderna transportacija itd.

Vse to se sliši mogoče domisljivo in bi si skoro ne upali misliti, toda kar tu pogledimo doma, v Zed. državah. Mar ni ravno ta dežela imela še bolj obupno borbo v svoji zgodovini? Treba je bilo velikih moči, da so ustvarili ustavo, izvršili so veliko delo, sedaj se pa ta zgodovinska prilika bliža k nam, da tudi mi in naši možje storimo svojo dolžnost.

To delo je res ogromno, a če si ga razdelimo po ameriški damo vsakemu nekoliko, bomo imeli uspeh. Čas je prišel, da vzamemo našo usodo v svoje roke ter pričnemo intenzivno borbo, dokler ne izvojujemo moralnim in političnim potom svojih pravic. Naš cilj je vreden dela in žrtve, saj ravno sedaj milijone ljudi plaka v pregnanstvu in revščini kot nikdar prej v zgodovini.

Naše delo je plemenitejše od vseh političnih strank, vsakdo bi naj bil pripravljen pomagati, da bo to velikansko gibanje v čast nam vsem, ki smo šli po svetu, da vračamo dobrine, ki smo jih našli, svojemu lastnemu narodu.

(Ta članek sem le delno prenestil in ga skrajšal, prosim pa vse slovenske liste za ponatis. V originalu je izšel v "American Slav" mesečniku meseca aprila izpod peresa, Peter M. Fekula, 33 Eight Ave., Sea Cliff, Long Island, N. Y.)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Oliver Twist

C. Dickens-O. Župančič

Sam smeh in gola prijaznost ga je bila, prav nič se ni ponujal, da si hoče snesti glavo — niti enkrat ne; niti takrat ne, ko se je s prav starim postiljo-nom sporekel zaradi najbližje poti v London ter trdil, da on to najbolje ve, čeprav je naredil tisto pot samo enkrat in še takrat spe. Obed je bil pripravljen, spalnice v redu, sploh vse kakor pričarano.

Ko se je poleg nemir prve pol ure, pa je zavladal kljub vsemu isti molk in ista napetost kakor med vojnjo. Gospoda Brownlowa ni bilo k obedu, temveč je ostal v svoji sobi. Druga dva gospoda sta begala s plahimi obrazi ven in noter in še v tistih kratkih presledkih, ko sta bila navzoča, sta govorila zase. Enkrat so poklicali gospo Maylijevo. Nazaj je ni bilo približno celo uro, vrnila pa se je z objokanimi očmi. Vse to je vznemirjalo Olivera in Roza, ki nista bila poučena o novih skrivnostih. Molče sta sedela ter se čudila, kaj naj vse to pomeni. Nekoliko besed sta spregovorila, pa še tiste šepetaje, kakor bi se bila bala slišati svoj lastni glas.

Naposled, ob devetih, ko sta bila že prepričana, da nočoj ne izvešta ničesar več, sta stopila v sobo gospod Brownlow in gospod Losberne, za njima pa gospod Grimwig z nekim možem. Ko ga je Oliver zagledal, je skoraj zakričal od osuplosti. Rekla sta mu, da je njegov brat — in to je bil isti mož, na katerega je naletel v trgu in ki je gledal takrat s Faginom z vrta v njegovo sobico. Monks je ošilnil presenečenega dečka s pogledom sovraštva, ki ga ni mogel niti sedaj prikriti, in sedel blizu vrat. Gospod Brownlow je stopil s papirji v roki k mizi, za katero sta sedela Roza in Oliver.

"Kočljiva naloga," je dejal, "toda bistvene točke teh izpovedb, ki so bile v Londonu podpisane vpričo mnogih gospodov, je treba tukaj ponoviti. Hotel sem vam to ponižanje prihraniti, a moramo jih slišati iz vaših ust, preden odputujemo zakaj, veste sami."

"Nadaljujte!" je odgovoril mož s proč obrnjenim obrazom. "Pa hitro. Dovolj sem vam storil, mislim. Ne mudite me tukaj."

"Ta otrok," je dejal gospod Brownlow, potegnil Olivera k sebi in mu položil roko na glavo, "je vaš po poli brat; nezakonski sin vašega očeta, mojega draga prijatelja Edwina Leeforda in uboge mlade Agneze Flemingove, ki je na porodu umrla."

"Je," je dejal Monks in pisano pogledal trepetajočega dečka, ki mu je srce skoraj na glas utripalo, "to je tisti pankrt."

"Izraz, ki ste ga rabili," je zavrnil ostro gospod Brownlow, "je očitek dvema, ki sta se že davno umaknila nični dobi tega sveta. Onečastil ni živga človeka razen vas, ki ste ga izrekli. Pustimo to. — Rodil se je v tem mestu?"

"V ubožnici tega mesta," je odgovoril zlohotno Monks. "Saj imate tam vse napisano." Nestrpno je pokazal na papirje.

"Pa mora biti tudi tukaj povedano," je dejal gospod Brownlow ter se ozrl po poslušalcih.

"No, pa poslušajte!" je odvrnil Monks. "Ko je njegov oče v Rimu zbolel, se je napotila njegova žena, moja mati, od katere je bil dolgo ločen, iz Pa-

rizi z menoj k njemu — zaradi premoženja, zakaj kolikor jaz vem, ni bilo med njima posebne ljubezni. Spoznal naju ni več bil je že v omotici in se ni predramil ves čas do prihodnjega dne, ko je umrl. Med papirji v njegovi miznici sta bila dva z datumom iste noči, ko ga je prišla bolezen, naslovljena na vas," — obrnil se je proti gospodu Brownlowu — "na zavistku je bilo zapisano naročilo, naj se ne odpošlje pred njegovo smrtjo. Eden teh papirjev je bilo pismo tisti deklini Agnezi, drugo oporoka."

"Tisto pismo?" je vprašal gospod Brownlow.

Pismo — Pola papirja, križem kražem popisana. Skesane izpovedi in prošnje, naj ji Bog pomaga. Natvezal je dekletu, da ga ovira neka skrivnost — ki se bo pa prej ali slej pojasnila — da bi se z njo takoj poročil. Ona mu je zvesto verjela, verjela tako dolgo, da je izgubila, česar ji ne bi mogel nihče več vrniti. Še nekaj mesecev, pa bi bila morala poviti. Pravil ji je, kaj vse bi storil, da skrije njeno sramoto, če bi ostal živ; rotil jo je, ako umre, naj ne kolne njegovega spomina in naj se ne boji, da bi padle posledice njunega greha na njenega nedolžnega otroka, zakaj on da je vsega kriv. Spomnil jo je dne, ko ji je dal medaljonec in prstan, v katerega je bilo vdolbeno njeno krstno ime in na katerem je bil puščen prostor za priimek, ki ga bo kmalu dobila po njem; prosil jo je, naj ga hrani in nosi na srcu kakor dotlej — in potem se je vrnil brez vsake prave zveze na iste besede, jih ponavljal zopet in zopet, kakor da se mu je že bledlo. In mislim, da se mu je."

"Zdaj pa oporoka," je dejal gospod Brownlow, medtem ko so se Oliveru gosto usipale solze.

Monks je molčal.

"Oporoka," je povzel gospod Brownlow zanj, "je pisana v istem smislu kakor pismo. Pri-poveduje o bedi, v katero ga je pahnila žena; o kljubovalnosti, hudobnosti in prezgodaj zbuje-ni strastnosti svojega edinega sina — vas, ki ste bili vzgojeni v sovraštvu do njega. In zapu-šča vam in vaši materi, vsake-mu po osem sto funtov letnih dohodkov. Splošno maso svoje-ga imetja je razdelil na dve po-lovici — eno je določil Agnezi Flemingovi, drugo njenemu ot-roku, ako se živ rodi in doraste. Ako bi se rodila deklica, podedu-je denar brez vsakega pridržka; ako pa deček, samo s pogojem, da si v svoji nedoletnosti ne o-madežuje imena s kakim nečast-nim, podlim dejanjem ali zloči-nom. Ta pristavek je dodal, pravi, da bi pokazal svoje zaupanje do matere in svoje prepričanje — ki mu ga bližajoča se smrt še podkrepljuje — da bo dete po-dedovalo njeno blago srce in plemenito čud. Ako bi se pa v svojem pričakovanju varal, po-tem naj preide denar na vas. V takem, če bi bila otroka enaka, da prizna vaše prvenstvene pravice do njegovega premoženja, čeprav nimate nobenih do nje-govega srca, temveč ste ga izza mlada odbijali s svojo hladnostjo in neprijaznostjo."

"Moja mati," je spregovoril Monks glasneje, "je storila, kar bi bila storila vsaka ženska — sežgala je to oporoko. Pismo ni prišlo nikoli tja, kamor je bilo namenjeno; shranila pa ga je z drugimi dokazi vred za primer,

da bi skušali kdaj ta madež uta-jiti. Deklinemu očetu je spo-ročila resnico z vso pretiranostjo, kakršno ji je narekovalo nje-no silno sovraštvo — še zdaj jo ljubim zaradi tega. Sramota in nečast ga je pekla v srce, pobeg-nil je z otroki vred v odlično zakotje v Walesu, spremenil ce-lo svoje ime, da ne bi izvedeli prijatelji za njegovo bivališče. Nedolgo zatem so ga našli mrtvega v postelji. Hči je bila od-šla nekaj tednov prej skri-vo-ma od doma. On je bil šel peš za njo, iskal jo je od mesta do mesta, od vasi do vasi; vrnil se je s prepričanjem, da si je vze-la življenje sama, da bi ušla svo-ji in njegovi sramoti — in še tisto noč je počilo starcu srce."

Sedaj je nastal kratek pre-molk; nato pa je povzel besedo gospod Brownlow in nadalje-val:

"Nekaj let pozneje," je dejal, "je prišla k meni mati tega mo-ža — Edvarda Leeforda. Ko-maj osemnajstleten jo je zapu-štil; pobral ji je dragocenosti in denar; igral je, razsiral nov-ce, ponarejal listine ter pobeg-nil v London, koder se je družil dve leti z najnižjim izmečkom. Ona je hiralala, prišla se je je mučna, neozdravljiva bolezen, in želela ga je najti, preden umre. Začeli so ga zasledovati in is-kati; dolgo je bil ves trud za-man, nazadnje so mu prišli ven-darile na sled; vrnil se je z njo v Francijo."

"Tam je umrla," je rekel Monks, "po dolgotrajnem bole-hanju. Na smrtni postelji mi je zapustila tiste skrivnosti in z njimi neutolažljivo, smrtno so-vraštvo zoper vse, ki so zaple-teni vanje — to je bilo prav za prav nepotrebno, zakaj sovraštvo sem podedoval že davno prej. Ni hotela verjeti, da je šlo de-ček otrokom vred v smrt, slutila je, da se je rodilo možko de-te in da živi. Prisegel sem, ako bi se najina pota kedaj križa-la, da ga bom preganjal na žive in mrtve; da mu ne bom dal ni-ti trenutka miru; da ga bom za-lezoval z najbolj strupenim in najneizprosnejšim sovraštvom. Vso jezo, ki je tlela globoko v meni, sem hotel iztresti nanj, spraviti ga prazni bahavosti te žaljive oporoke navkljub, če le mogoče, na vešala. Mati je ime-la prav. Nazadnje sva se res sre-čala. Dobro sem začel, in da ni bilo klepetavih babur, bi bil tu-di končal, kakor sem začel!"

Lopov je sklenil roke in v o-nemogli maščevalnosti samega sebe preklinjal. Gospod Brown-low pa se je obrnil k prepadeni družbi ter pojasnil, da je dobil Zid, že od nekdanj Monksov za-veznik in zaupnik, bogato nagra-do za to, da je držal Olivera v svojih mrežah. Del te vsote pa bi bil izgubljen, ako bi se deček oprostil; spor glede tega je na-potil moža, da sta šla na prista-vo gledat, je li Oliver res tam.

"In svetinja in prstan?" se je okrenil gospod Brownlow zopet do Monksa.

"Kupil sem ju od moža in ženske, o katerih sem vam pravi-l. Onadva sta ukradla nakit in strežnici, strežnica pa mrliču," je odgovoril Monks s povešeni-mi očmi. "Kaj se je potem z njim zgodilo, veste."

Gospod Brownlow je gospo-du Grimwigu samo namignil in ta je naglo izginil in se hitro vr-nil. Pred sabo je rinil gospo-Bumblovo, njenega soproga pa, ki se je obotavljal, je vlekel za sabo.

"Ali se motijo moje oči?" je vzkliknil gospod Bumble s sla-bo igranim navdušenjem. "Ali je to res mali Oliver? O-o-liver, ko bi vi vedeli, kako sem žalo-val za vami!"

"Ne blebeči, budalo!" je za-mrmrala gospa Bumblova.

"Mar nimam srca, mar ni-mam srca?" je ugovarjal hišnik uobzno. "Ali naj se mi ne sto-ri inako — jaz, njegov obični rednik — pa ga vidim, kako se-

di tukaj sredi prelubezenih teden se je preselil na oni svet, dobro."

Ta pozdrav je veljal gospodu Brownlowu, ki je stopil blizu k častitemu parčku. Pokazal je proti Monksu in vprašal:

"Ali poznate tega moža?"

"Ne," je bleknil gospod Bum-blo.

"Vi nemara tudi ne?" se je obrnil gospod Brownlow proti njegovi ženi.

"Svoj živ dan ga nisem vide-la," je dejala Bumblova.

"Tudi prodali mu niste naj-brž ničesar?"

"Tudi ne," je odgovorila Bum-blova.

"Nekega zlatega medaljona in nekega zlatega prstana prejko-ne tudi niste nikdar imeli?" je dejal gospod Brownlow.

"Prav gotovo da ne," je od-govorila matrona. "Zakaj ste naju klicali sem? Da bi odgova-rjala na take budalosti?"

Zopet je mignil gospod Brownlow gospodu Grimwigu in zopet je odkoracal ta gospod ne-navadno urno iz sobe. To pot pa se ni vrnil z zastavnim za-konskim parom, temveč z dve-ma mrtvoudnima starkama, ki sta s težavo priracali v sobo. Dalje prihodnjiz

Najmlajši francoski vojak je gotovo Leon Imbert, ki je star 6 let in pol in je "mascot" pri Alpincih (Alpine regiment). Živi prav tako kot vsi ostali vojaki in je bil že odlikovan.

Nemški vojak nabija v mestu Oslo oklic na Norvežane. Oklic pravi: "Mi smo tukaj, da vas branimo." Norvežani tega niso verjeli in tako je Hitler začel z vojno, da si podjarmi Norveško, če ne zlepa pa zgrda.

Tovarna smrti. — Nemške ženske so zaposlene v mu-nicijskih tovarnah, ker primanjkuje moških. Slika kaže ženske pri pregledovanju šrapnelov, katere preiskujejo z malimi kladivci predno jih napolnijo z razstrelivom.

Nikdar več... V času ljudskega štetja v Zd. državah se je popisovalec oglašil tudi v smrtni celici državne ječe v državi Oklahomi, kjer čaka smrti morilec svoje žene, Warren Abby Levi na sliki in popisovalec pa je Dr. Vernon Bee. Abby gotovo ne bo imel prilike odgovarjati na vprašanja ob prihodnjem štetju.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim in prežalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je Bogu Vsemogočnemu dopadlo in nam je vzel ljubega očeta in soproga v nebeške višave

Andrej Blatnik

ki je po dvotedenski bolezni mirno in vdan v božjo voljo previden s tolažili sv. vere, dne 15. aprila, 1940 mirno zaprl svoje trudne oči. Turočili smo njegovo dušo Bogu, njegovo telo pa smo položili dne 18. aprila k večnemu počitku na Kalvariji pokopališču.

V globoko vdani hvalečnosti se počemo zahvaliti vsem, kateri so darovali za sv. maše, katere se bodo opravile za mir in pokoj prerano umrlega. Prisrčno vdano hvalo častitim gospodom duhovnikom, kateri so ga tako pogosto obiskovali v času bolezni v bolnišnici, nas tolažili v času velike tuge in žalosti. Prav vdano lepa hvala vsem, kateri so darovali vence in cvetlice, katere so bile položene na kretu v zadnji pozdrav. Res je bilo nad vse ginja-livo in nam preostalih v tolažbo, ko smo videli, koliko je imel pokojni prijatelj.

Prav prisrčna hvala društvu Slovenija za na domu zapete žalostinke. Hvala vsem, kateri so prišli molit za dušo pokojnega, so čuli ob krsti, ga spremlili na zadnji poti k večnemu počitku. Hvala vsem, kateri ste dali avtomobile na razpolago, ga spremlili do groba. Nimamo imen vseh, zato bodite prepričani, da smo vsem vdano hvaležni. Hvala pogrebnemu zavodu Louis L. Ferfolia za vzorno vodstvo pogrebov.

Ti pa preljubi in nikdar pozabljeni soprog in oče, prerano si nas zapustil. Oh, kako je hiša prazna, odkar Te več ne vidimo. Gledamo sem in tje, pa Tebe od nikoder ni. Tudi vemo, da Tvoja duša plačilo živa za dobra dela. Saj si nam bil tako dober, dokler si bil pri nas. Tvoja božja volja je bila to in moramo se ji ukloniti. Počivaj mirno v grobu. Tvoja duša pa naj prosí za nas, da kadar bo čas se ločiti iz doline solz, da se snidemo pri Tebi v sv. raj.

Zalujoci ostali:

MARIJA BLATNIK, soproga
ANTON, sin.
MARY, poročena STIBIL, JOSEPHINE, poročena SCHERAK,
DOROTHY, FRANCES in ANA, hčere.

Cleveland, O., 15. maja, 1940.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.